

Γένεσις
41,14-45,15

Ἡ ἀνεξικακία τοῦ Ἰωσήφ

Ἀντὶ ἄλλης εἰσαγωγῆς, μπορεῖ νά γίνει μιὰ σύντομη περίληψη τοῦ προηγούμενου μαθήματος δείχνοντας τίς εἰκόνες ἀπό τή Βίβλο, βλ. Ἡ Βίβλος, σ. 64-75, ἢ δείχνοντας τήν ἀντίστοιχη προβολή, βλ. ἐποπτικό ὑλικό.

Ὁ Ἰωσήφ, λοιπόν, βρίσκεται στό παλάτι τῆς Αἰγύπτου, μπροστά στον φαράώ καί τόν ἀκούει νά διηγεῖται τά παράξενα ὄνειρά του:

- Εἶδα, λέει ὁ φαράώ, ὅτι στεκόμουν στήν ὄχθη τοῦ Νείλου ποταμοῦ. Καί νά, ξαφνικά βγαίνουν ἀπό τόν ποταμό ἑφτά ὁμορφες παχειές ἀγελάδες καί βόσκουν στό γρασίδι. Μετά ἀπ' αὐτές βγαίνουν ἄλλες ἑφτά ἀγελάδες ἄσχημες καί κοκαλιάρες καί καταβροχθίζουν τίς πρῶτες, δίχως ὅμως καθόλου νά παχύνουν. Ξύπνησα, μά ξανακοιμήθηκα πάλι. Καί βλέπω νά φυτρώνουν στό ἴδιο καλάμι ἑφτά μεστωμένα ὠραῖα στάχυα καί ἄλλα ἑφτά κούφια καί μαραμένα πού κατάπιαν τά πρῶτα.

Μέ τόν φωτισμό τοῦ Θεοῦ ὁ Ἰωσήφ τοῦ ἐξηγεῖ:

- Ὁ Θεός, βασιλιά, σοῦ φανερώνει τό σχέδιό του. Οἱ ἑπτὰ ὁμορφες ἀγγελάδες καί τὰ ἑπτὰ ὥραϊα στάχυα φανερώνουν ἑπτὰ χρόνια εὐτυχίας. Σ' αὐτά τὰ χρόνια ἡ γῆ τῆς Αἰγύπτου θά δώσει πολλούς καρπούς. Ἀντίθετα, οἱ ἑπτὰ ἀδύνατες ἀγγελάδες καί τὰ ἑπτὰ κούφια στάχυα φανερώνουν ἑπτὰ χρόνια δυστυχίας πού θά ἀκολουθήσουν, γιατί θά ἀπλωθεῖ παντοῦ μεγάλη πείνα. Σέ συμβουλεύω, λοιπόν, νά βρεῖς ἕναν ἄνθρωπο ἔξυπνο καί συνετό, καί νά τοῦ δώσεις ἐξουσία νά συγκεντρώσει σέ ἀποθήκες τὰ πρῶτα ἑπτὰ χρόνια καρπούς ἀπ' ὅλη τή χώρα. Ἔτσι δέν θά ὑποφέρει ὁ λαός σου ἀπό τήν πείνα στά ἐπόμενα δύσκολα χρόνια.

- Καί ποιόν ἄλλο θά βρῶ πιό κατάλληλο ἀπό σένα, Ἰωσήφ, πού ἔχεις τόν φωτισμό τοῦ Θεοῦ; τοῦ λέει ὁ φαραώ. Ἀπό δῶ καί πέρα θά εἶσαι ἀντιβασιλιάς τῆς Αἰγύπτου.

Καί βγάζει τό χρυσό του δαχτυλίδι μέ τή βασιλική σφραγίδα καί τό φορᾶ στόν Ἰωσήφ. Δίνει, ἔπειτα, διαταγή νά ντύσουν τόν Ἰωσήφ μέ ροῦχα βασιλικά, νά τόν ἀνεβάσουν σέ μία πολυτελέστατη ἅμαξα καί νά τόν περιφέρουν παντοῦ, γιά νά μάθει ὁ λαός ποιός εἶναι ὁ καινούργιος του ἄρχοντας *(δείχνουμε τίς ἀντίστοιχες εἰκόνες ἀπό τή Βίβλο, σ. 74-75)*.

Ὅλα ἔγιναν, στή συνέχεια, ὅπως ἀκριβῶς τὰ εἶπε ὁ Ἰωσήφ. Ἦρ-
θαν ἑπτὰ χρόνια εὐτυχίας καί γέμισε τεράστιες ἀποθήκες μέ τροφι-
μα καί μέ σιτάρι. Ἔτσι, στά ἐπόμενα ἑπτὰ δύσκολα χρόνια εἶχε νά
δίνει τροφή σ' ὅλους τούς Αἰγυπτίους ἀλλά καί σ' ἐκείνους πού
ἔρχονταν ἀπό ἄλλες χῶρες, γιατί ἡ πείνα εἶχε ἐξαπλωθεῖ παντοῦ.

Ἡ πείνα ἔφτασε καί στή Χαναάν, τήν πατρίδα τοῦ Ἰωσήφ. Ἔτσι
βρέθηκαν καί τ' ἀδέρφια του στήν Αἴγυπτο, γιά ν' ἀγοράσουν σιτάρι.

Νά τοι, λοιπόν, στό παλάτι, μπροστά στόν ἀντιβασιλιά Ἰωσήφ
(δείχνουμε τήν εἰκόνα ἀπό τή Βίβλο, σ. 77). Ἦταν ὅλοι ἐκτός ἀπό
τόν μικρότερο, τόν Βενιαμίν. Ἐκεῖνοι δέν τόν ἀναγνώρισαν. Ὁ
Ἰωσήφ ὅμως τούς γνώρισε ἀμέσως. Τί νά ἔνιωσε ἄραγε μέσα στήν
καρδιά του; Μίσος, κακία; Ἰκανοποίηση γιατί θά εἶχε ἐπιτέλους τήν

εὐκαιρία νά τούς ἐκδικηθεῖ; Ὅχι, παιδιά! Ὁ Ἰωσήφ ἦταν **παιδί τοῦ Θεοῦ**. Ἐμοιαζε, λοιπόν, σὸν οὐράνιο πατέρα του. Δέν μπορούσε νά κρατᾷ μέσ στήν καρδιά του κακία γιά κανέναν. **Τούς εἶχε κιόλας συγχωρήσει**. Γιά νά τούς δοκιμάσει ὅμως, προσποιήθηκε ὅτι τούς πέρασε γιά κατασκόπους.

- Εἴστε κατάσκοποι καί ἦρθατε ἐδῶ νά παρατηρήσετε σέ ποιά σημεῖα εἶναι ἡ χώρα ἀνοχύρωτη, τούς εἶπε.

- Ὅχι, κύριε, ἀπάντησαν αὐτοῖ ζαφνιασμένοι. Ἦρθαμε ν' ἀγοράσουμε τρόφιμα. Εἴμαστε δώδεκα ἀδέρφια ἀπό τή Χαναάν. Ὁ ἕνας ἀδερφός μας δέν ὑπάρχει, ἐνῶ ὁ μικρότερος ἔμεινε κοντά σὸν πατέρα μας.

- Δέν θά φύγετε ἀπό δῶ ἂν δέν ἔρθει πρῶτα ὁ μικρότερος ἀδερφός σας! Νά πάει ἕνας ἀπό σᾶς νά τόν φέρει, καί οἱ ἄλλοι νά μπουῖν στή φυλακή!

Τούς ἄφησε στή φυλακή τρεῖς μέρες κι ἔπειτα τούς κάλεσε καί τούς εἶπε:

- Νά μείνει μόνο ἕνας στή φυλακή, μέχρι νά ἔρθει ὁ μικρότερος ἀδερφός σας. Οἱ ἄλλοι πάρτε τό σιτάρι πού ἀγοράσατε καί γυρίστε σὸν τόπο σας.

Τότε τούς ἄκουσε νά λένε μεταξύ τους:

- Ναί, γιά τό κακό πού κάναμε σὸν ἀδερφό μας τόν Ἰωσήφ μᾶς βρῆκε αὐτή ἡ συμφορά. Δέν τόν ἀκούγαμε τότε πού μας θερμοπαρακαλοῦσε νά τόν λυπηθοῦμε.

- Δέν σᾶς ἔλεγα ἐγώ νά μήν κάνουμε κακό στό παιδί; ἔλεγε ὁ μεγαλύτερός τους, ὁ Ρουβήν. Δέν μ' ἀκούσατε τότε καί τώρα τιμωρούμαστε!

Νόμιζαν ὅτι ὁ ἄρχοντας δέν καταλαβαίνει τή γλῶσσα τους, γιατί μιλοῦσε μαζί τους μέ διερμηνέα. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως ὅλα τά κατάλαβε, συγκινήθηκε πολύ καί ἀπομακρύνθηκε γιά νά κλάψει. Στούς δούλους του ἔδωσε ἐντολή νά γεμίσουν τά σακιά τῶν ἀδερφῶν του μέ σιτάρι καί νά κρύψουν στοῦ καθενός τό σακί τά χρήματά του. Διέ-

ταξε ακόμη νά τούς δώσουν τροφές γιά τόν δρόμο.

Όταν οἱ ἐννιά -ὁ Συμεών ἔμεινε στή φυλακή- γιοί τοῦ Ἰακώβ γύρισαν πίσω στή Χαναάν, διηγήθηκαν στόν πατέρα τους ὅσα τούς συνέβησαν στήν Αἴγυπτο. Μέ μεγάλη τους ἐκπλήξη, ὅταν ἄδειασαν τά σακιά τους, βρῆκαν τά χρήματα πού εἶχαν δώσει. Δέν ἤξεραν πῶς νά τό ἐξηγήσουν κι αὐτό!

Πέρασε ἀπό τότε ἀρκετός καιρός. Τούς τελείωσε τό σιτάρι, κι ἔπρεπε νά πᾶνε πάλι στήν Αἴγυπτο· αὕτη τή φορά μαζί μέ τόν Βενιαμίν. Ὁ Ἰακώβ ἀρνήθηκε νά τόν στείλει. Φοβόταν μήπως χάσει καί τόν μικρότερο γιό του. Ὁ Ἰούδας τότε πῆρε τόν λόγο καί εἶπε: «Ἀπό τά χέρια μου θά τόν ζητήσεις. Ἄν δέν σοῦ τόν φέρω πίσω, θά εἶμαι ἔνοχος ἀπέναντί σου σ' ὅλη μου τή ζωή».

Ὁ Ἰακώβ ἀναγκάστηκε νά ὑποχωρήσει. Εἶπε σούς γιούς του νά πάρουν καί δῶρα γιά τόν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου καί νά ἐπιστρέψουν ὅποσδήποτε τά χρήματα πού βρῆκαν μέσ στά σακιά τους, γιατί πιθανόν νά εἶχε γίνει κάποιο λάθος.

Όταν ἔφτασαν στήν Αἴγυπτο καί ὁ Ἰωσήφ εἶδε τόν μικρότερο ἀδερφό του, τόν Βενιαμίν, συγκινήθηκε τόσο πολύ πού ἔτρεξε ἀμέσως στό δωμάτιό του καί ξέσπασε σέ ἀναφιλητά. Ὑστερα διέταξε νά στρώσουν τραπέζι καί νά τούςβάλουν ὅλους νά φᾶνε. Ἰδιαίτερα ὁμῶς περιποιήθηκε τόν Βενιαμίν.

Τήν ἄλλη μέρα ἔδωσε ἐντολή νά γεμίσουν τά σακιά τους μέ σιτάρι, νάβάλουν πάλι μέσα τά χρήματα, ὅπως τήν πρώτη φορά, καί ἐπιπλέον, νά κρύψουν στό σακί τοῦ Βενιαμίν τό ἀσημένιο του ποτήρι.

Τά ἔντεκα ἀδέρφια εἶχαν ἤδη βγεῖ ἀπό τήν πόλη, ὅταν κατέφτασε δοῦλος σταλμένος ἀπό τόν φαραῶ. Τούς σταματᾷ καί τούς ρωτᾷ:

- Γιατί ἀνταποδώσατε κακό στό καλό πού σᾶς ἔκανε ὁ κύριός μου; Γιατί κλέψατε τό ἀσημένιο του ποτήρι;

Αὐτοί ἀναστατώθηκαν. Ἀρχισαν ἀμέσως νά διαμαρτύρονται:

- Ἐλᾶτε νά ψάξτε στά σακιά μας. Ἄν βρεθεῖ τό ἀσημένιο ποτήρι

του ἄρχοντα, νά θανατωθεῖ ὅποιος τό ἔκλεψε καί ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄς γίνουν δοῦλοι του!

Ψάχνουν, λοιπόν, ὅλα τὰ σακιά μέ τή σειρά. Βρέθηκε τό ἀσημένιο ποτήρι στό σακί τοῦ Βενιαμίν! Καταλαβαίνετε τί ἔγινε! Δέν περιγράφεται ἡ στεναχώρια τους! Καταντροπιασμένοι γυρνοῦν πίσω. Πέφτουν στά πόδια τοῦ Ἰωσήφ. Μά ἐκεῖνος προσποιεῖται πώς εἶναι πολύ ὀργισμένος. Διατάζει νά φύγουν ὅλοι καί νά μείνει δοῦλος τοῦ ὁ Βενιαμίν πού εἶχε κάνει τάχα τήν κλοπή.

«Ἄρχοντά μου», τοῦ λέει τότε ὁ Ἰούδας, «ἂν γυρίσουμε πίσω χωρίς τόν Βενιαμίν, θά πεθάνει ἀπό τή θλίψη του ὁ γέροντας πατέρας μας. Ἐγώ ἀνέλαβα τήν εὐθύνη του, δέν ἤθελε νά τόν ἀφήσει νά ἔρθει μαζί μας. Σέ παρακαλῶ, ἄφησέ τον ἐλεύθερο καί θά μείνω ἐγώ στή θέση του, δοῦλος σου γιά πάντα!».

Δέν ἄντεχε ἄλλο ὁ Ἰωσήφ. Δέν μπορούσε πιά νά συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του. Ἐδιωξε ὅλους τους Αἰγυπτίους καί ξέσπασε σέ κλάματα. «Ἐγώ εἶμαι ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀδερφός σας», εἶπε. «Ζεῖ ἀκόμη ὁ πατέρας μου;».

Ὁ Ἰωσήφ; Τά ἀδέρφια του σάσισαν, δέν μπορούσαν νά τό πιστέψουν. Τούς κυρίευσε φόβος καί τρόμος. Ὁ ἄρχοντας ἐκεῖνος ἦταν ὁ ἀδερφός τους; Ἔστεκαν ἀποσβολωμένοι. Δέν μπορούσαν νά ποῦν κουβέντα. Πίστεψαν πώς ἦρθε τό τέλος τους.

- Πλησιάστε κοντά μου, ἀκοῦν τόν Ἰωσήφ νά τούς λέει μέ καλοσύνη. Naί, ἐγώ εἶμαι ὁ ἀδερφός σας ὁ Ἰωσήφ πού τόν πουλήσατε στήν Αἴγυπτο. Ἀλλά τώρα μή λυπάστε καί μήν ἔχετε τύψεις, γιατί ὁ Θεός μ' ἔστειλε ἐδῶ γιά νά σώσω καί τή δική σας τή ζωή. Διηγηθεῖτε στόν πατέρα τή δόξα μου καί βιαστεῖτε νά τόν φέρετε ἐδῶ.

Ἡ μεγαλύτερη νίκη: συγχωρητικότητα

Συγκινητική καί πολύ διδακτική, σ' ἀλήθεια, ἡ ἱστορία τοῦ

Ίωσήφ! Πώς κατάφερε νά συγχωρήσει τ' αδέρφια του πού τοῦ ἔκαναν τόσο μεγάλο κακό! Δέν ἦταν πολύ δύσκολο;

Ναί, εἶναι πολύ δύσκολο νά συγχωροῦμε, ὅταν μᾶς ἀδικοῦν, μᾶς πληγώνουν, μᾶς φέρονται ἄσχημα. Θέλουμε νά ἐκδικηθοῦμε.

Ποιό νά ἦταν τό μυστικό τοῦ Ίωσήφ; Πώς τοὺς συγχώρεσε μέσα ἀπό τήν καρδιά του, ἐνῶ μπορούσε τόσο εὐκόλα νά τοὺς ἐκδικηθεῖ;

Ὁ Ίωσήφ, εἶπαμε, ἦταν πιστό παιδί τοῦ Θεοῦ. **Ἔμοιαζε στόν οὐράνιο πατέρα του.** Γι' αὐτό δέν μπορούσε νά κρατᾷ μέσ στήν καρδιά του κακία γιά κανέναν. Ὅπως ὁ Θεός ἀνατέλλει τόν ἥλιο του καί χαρίζει τή βροχή του σέ ὅλους (βλ. Μθ 5,45), καί σ' ἐκείνους πού Τόν ἀγαποῦν καί σ' ἐκείνους πού Τόν πολεμοῦν, ἔτσι καί τό παιδί τοῦ Θεοῦ σκορπᾷ τήν ἀγάπη του σέ ὅλους, σέ φίλους καί σ' ἐχθρούς.

Εἶναι ἀνάγκη, παιδιά, νά συγχωροῦμε. Ὁ Χριστός μας εἶπε ὅτι ἂν δέν συγχωροῦμε τά σφάλματα τῶν ἄλλων, τότε οὔτε ὁ οὐράνιος Πατέρας θά συγχωρήσει τά δικά μας σφάλματα (βλ. Μθ 6,15). Καθημερινά στό «Πάτερ ἡμῶν» ἐπαναλαμβάνουμε: **«Καί ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὥς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».** Ξέρετε τί σημαίνουν αὐτά τά λόγια; «Θεέ μας, συγχώρεσε τά σφάλματά μας ὅπως κι ἐμεῖς συγχωροῦμε τά σφάλματα τῶν ἄλλων». Ὁ -ταν, λοιπόν, δέν συγχωροῦμε, εἶναι σάν νά λέμε ψέματα στόν ἴδιο τόν Θεό!

Ίσως ὅμως κάποιος πεῖ: «Εἰγώ προσπαθῶ νά συγχωρήσω, ἀλλά ὁ ἑαυτός μου ἀντιδράει, δέν τά καταφέρνω. Τί μπορῶ νά κάνω;».

α) Μπορῶ **νά προσεύχομαι καθημερινά** γι' αὐτόν πού μέ ἀδίκησε. Ἡ προσευχή θά μαλακώσει τήν καρδιά μου. Καί τότε θά μπορέσω νά συγχωρήσω.

β) Ἀκοῦστε καί τί ἄλλο μᾶς συστήνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: **«Νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν»** (Ρω 12,21). Δηλαδή: «Νά νικᾷς τό κακό κάνοντας τό καλό». Δοκιμάστε, παιδιά, ν' ἀνταποδώσετε καλοσύνη

σ' αυτόν πού σᾶς ἔφταιξε. Θά διαπιστώσετε μόνοι σας ὅτι αὐτή εἶναι ἡ καλύτερη ἐκδίκηση καί μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ θά ἔχετε κερδίσει τή μεγαλύτερη νίκη!

**Μέσα ἀπ' τήν καρδιά μου ὅταν συγχωρῶ,
εἶμαι τοῦ Θεοῦ παιδί ἀληθινό.**

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

- 1. Παιχνίδια σχετικά μέ τήν ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ.*
- 2. Παρουσίαση τοῦ μαθήματος μέ προβολή.*
- 3. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.*